

Ordfører Britt Kristoffersen i Hamarøy kommune. Foto: presse

Nordlaks har gjort korallfunn i havområdet for Havfarm 2. Hamarøy-ordføreren er uroet

Det finnes liten kunnskap om påvirkningene på havbunnen fra et «flyttbart» oppdrettsanlegg. Nordlaks ønsker å starte et overvåkningsprogram.

7. juli 2021 5:00 OPPDATERT 7. juli 2021 9:23

Av [Marthe Njåstad](#) i Bergen

Nordlaks har fått [åtte utviklingstillatelser til å realisere en Havfarm 2](#), som er en flyttbar Havfarm. Nordlaks ønsker å plassere den utenfor Tranøya i Hamarøy kommune og er i gang med et planprogram for å få området omregulert til akvakultur.

– Det er gjort påvisninger av flere ulike typer av både koraller og svamper i planområdet. Vi opplever at det er lite etablert praksis om hvordan slike funn skal håndteres i en arealprosess, og særlig siden vi snakker om et flyttbart anlegg med mulighet for lav belastning på bunnmiljøet. Derfor har vi henvendt oss oppover i systemet med spørsmål om hvordan vi skal gå videre, sier kommunikasjonssjef i Nordlaks, Lars Fredrik Martinussen, til IntraFish.

Det har vært et betydelig område på havbunnen som er undersøkt.

– Vi har brukt mye tid og penger på å kartlegge planområdet for epifauna. Dette er et stort område, hvor store deler er dyp ned til 600 meter. Vi har undersøkt 36 kilometer av havbunnen nøye med undervannsfarkost og videokamera. De funnene vi har gjort er formidlet tilbake til statsforvalteren,

Nordlaks får avslag på konvertering av utviklingstillatelser

[Les mer](#)

– Det er funnet flere ulike typer, både svamper og koraller, spredt utover i planområdet.

Martinussen har ikke flere detaljer om funnene per nå.

Havfarmen 2 illustrasjon. Foto: NSK Ship Design

Skal utarbeide forslag til overvåkning

Nordlaks har bedt Nærings- og fiskeridepartementet om råd om hvordan de skal ta funnene videre. Nordlaks ønsker å starte et overvåkningsprogram. Men hvordan overvåkingen eventuelt skal foregå er ikke bestemt.

– Planen nå er at vi og Akvaplan-niva, som er vår faglige rådgiver, lager et forslag til overvåkningsprogram. Så skal vi ha videre dialog om dette med Fiskeridirektoratet og statsforvalteren, som sier de vil henvende seg videre til HI for forvaltningsstøtte.

Ambisjonen er at Nordlaks kommer så langt i dette arbeidet at de kan legge frem et forslag til områderegeringsplan for Hamarøy kommune i løpet av året.

– Vi kommer til å legge frem en områderegeringsplan hvor dette er en av mange utredninger. Men vi ønsker at utredningene er gjennomarbeidet i dialog med sektoretatene når vi legger de frem for kommunen.

– Epifauna har fått økende oppmerksomhet fra forvaltningen. Metodene for kartlegging er bedre enn for bare få år siden, og det rapporteres om mange funn også fra nasjonale kartleggingsprogram. Dette viser kanskje at hvis man går detaljert til verks, så finner man både svamper og koraller.

Nordlaks vurderer å saksøke staten

[Les mer](#)

– Nå er spørsmålet hvordan et overvåkningsprogram må se ut for at det skal være et godt og forsvarlig grunnlag for oppdrett i dette området.

– Frykter dere at funnene kan sette stopper for Havfarm 2 i området Tranøy?

– Vi skal legge frem det vi har funnet og så legge frem et godt faglig program, men beslutningen ligger hos myndighetene. Vi håper prosjektet lar seg gjennomføre med vårt konsept som er flyttbart mellom ulike anleggsområder – og som vil bidra til en lav belastning på havbunnen i hvert av områdene.

Kommunikasjonssjef Lars Fredrik Martinussen i Nordlaks. Foto: Edvard Kristiansen

Urolig ordfører

Ordfører i Hamarøy, Britt Kristoffersen (Sp), sier de kjenner til at det er funnet koraller.

– I tillegg har vi forstått at det er usikkerhet knyttet til hva det betyr for planarbeidet. Disse funnene uroer meg, sier hun til IntraFish.

Hun legger til:

– Det man vet om koraller er at de har vesentlig betydning for artsmangfoldet i havet. Derfor tenker jeg på de langsiktige konsekvensene og muligheten for å opprettholde livet og mangfoldet i havet. Jeg er veldig for bærekraftig bruk av ressurser og at man må ha respekt for den kunnskapen man mangler. Da er det slik at føre-var prinsippet må gjelde. Og skal man starte et forskningsprogram burde det gjerne være på et sted hvor det ikke kan ha negativ påvirkning. Det kan i verste fall være irreversibel påvirkning.

Kristoffersen understreker at de trenger å vite mer om de konkrete funnene og hvordan de fordeler seg over planområdet.

– Hvor er funnene av korall? Er det spredt eller konsentrert? Og hvilken type er det? Dette er informasjon vi gjerne skulle hatt, sier hun til IntraFish.

Kristoffersen legger til at kommunen og administrasjonen generelt ønsker mer informasjon om områdereguleringen som pågår.

– Vi i kommunen opplever at vi ikke er så godt informert. Vi skulle gjerne hatt tilgang på arbeidet som er gjort så langt. Normalt er det kommunene selv som gjennomfører områdeplaner, men her er det Nordlaks og Multiconsult som gjør arbeidet. Vi er opptatt av at informasjonen man har per nå må deles og at vi skal spille med åpne kort om hva som er funnet og hva som blir vurderingene nå fremover.

Ordføreren understreker at det å gjøre så omfattende regulering utredninger før man fastsetter en områdereguleringsplan er ikke vanlig.

Kartlegging kan føre til en mindre krevende prosess for å finne de egnede og uegnede lokalitetene for akvakultur

[Les mer](#)

– Når man mottar planforslaget og konsekvensutredningene må administrasjonen gå gjennom all dokumentasjon og legge frem sak for kommunestyret. Det er en fordel å få tilgang på ting etter hvert, ettersom det vil være mye å sette seg inn i.

Martinussen i Nordlaks sier de vil komme kommunen i møte.

– Jeg er enig i at utredningene i denne saken er veldig omfattende. Vi sprenger skalaen for utredninger av havbrukslokalitet. Nordlaks involverer de fremste fagmiljøene i Norge, og fagetatene i forvaltningen, for å gjøre vurderinger av hva som er faglig forsvarlig. Så vil vi ta hensyn til at kommunen gir nye signaler om hvor tett de ønsker å være på prosessene

– Opp til myndighetene å bestemme

Fiskeridirektoratet jobber med en veileder for kartlegging av mulige lokaliteter med tanke på koraller og svamp. Her har Havforskningsinstituttet kommet med innspill.

– Det som HI kan si noe om er at utslipp vil kunne gi negativ effekt. Så er det opp til myndighetene å bestemme hva de mener er akseptabelt, eller hva de er villig til å risikere av effekter, sier forskningsdirektør i Havforskningsinstituttet, Karen Kroon Boxaspen.

– *Er korallfunn forenelig med oppdrettsaktivitet?*

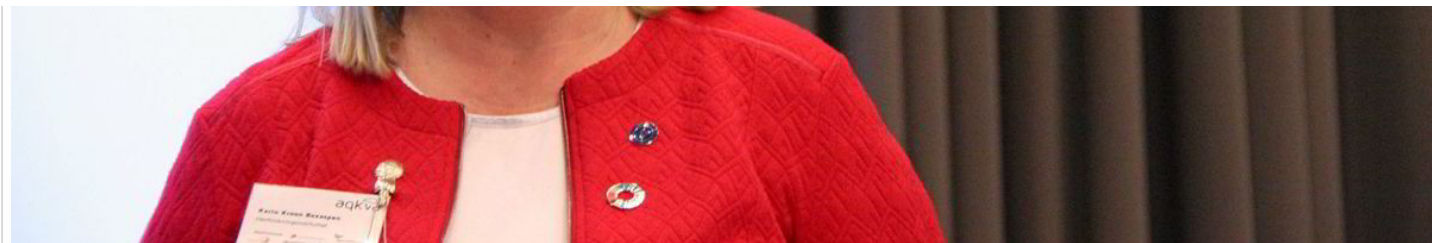
– Det er et relevant spørsmål som det ikke er opp til oss å svare på. Noen i politikken vil si at ingen påvirkning er akseptabel, mens andre vil si at noe er akseptabel. Det er viktig for oss å synliggjøre hva kunnskapen viser, og hvilke effekter man kan få.

– Vi har ganske god kunnskap på at hvis organisk utslipp, eller partikler, kommer for nærme både svamper og korall vil de forsvinne. Slik at om man vil verne et korallområde vil vi anbefale å ikke legge oppdrettsanlegg veldig nærme disse.

Hun understreker at kunnskapen om flyttbare anlegg er begrenset.

– Lokalitetsavklaringen frem til nå har vært på at et anlegg skal ligge på den bestemte lokaliteten. Vi har ikke forskning i dag på hva som skjer når man flytter et anlegg frem og tilbake. Totalt sett vil en vel få mindre belastning hvis anlegget ikke ligger på ett sted hele tiden.

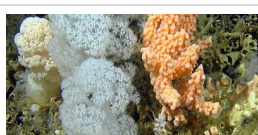
Forskningsdirektør Karin Kroon Boxaspen ved Havforskningsinstituttet Foto: Joar Grindheim

– Ser dere behov for et slik forskningsprogram som Nordlaks skisserer?

– Hvis man ønsker å se på utslipp, eller effekten av et anlegg som flytter seg, ville jeg kanskje startet forskningen og overvåkingen på et sted hvor det ikke var koraller. En slik studie kan gjøres ved å sette ut koraller og svamp i avstand fra en utslippskilde eller sette ut sedimentfeller for å se hvor mye partikler som faller fra kilden utover bunnen.

– Er det aktuelt for dere å delta i et overvåkningsprogram for Havfarmen 2?

– Det vil ikke være vår rolle. Vi gjør overvåkning i våre prosjekter og på våre fagområder, men ikke på bestilling fra konkrete lokaliteter. Det vi har sagt til Fiskeridirektoratet er at hvis de trenger mer kunnskapsstøtte, så er vi her.

Miljødirektoratet sier nei til permanent oppdrett ved Husevågøy – vil verne koraller

[Les mer](#)

Ikke grunnlag for vurdering

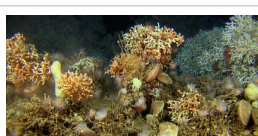
Statsforvalteren i Nordland kommenterer saken i en epost til IntraFish.

– Hvordan vurderer dere funnene av koraller i området som er gjort?

– Vi ble bare informert om funn av koraller i et digitalt møte med selskapet. Vi har imidlertid ikke mottatt fullstendig dokumentasjon på funnene, og derfor har vi ikke grunnlag til vurdering, skriver seniorrådgiver Katrin Reiss ved Statsforvalteren i Nordland.

– Hva er Statsforvalteren i Nordland sitt syn på et slikt overvåkningsprogram?

– Siden det foreligger hverken en søknad som spesifiserer plasseringen(e) av anlegget, eller en rapport fra kartleggingen, kan vi ikke ta stilling til denne saken, skriver Reiss.

Nå kommer en marin verneplan for korallene i Andfjorden

[Les mer](#)

– Veldig liten kunnskap

– Generelt kan et overvåkningsprogram være hensiktsmessig for oppdrettsanlegg i nærheten til sårbar natur (f.eks. koraller). Det avhenger imidlertid videre av en rekke faktorer om overvåkning er hensiktsmessig eller akseptabelt, f.eks. av verdien av forekomstene, avstanden til anlegget, lokale forhold og den omsøkte produksjonen, fortsetter hun.

– Mener Statsforvalteren at det er for liten kunnskap til å vurdere korallfunn, slik situasjonen er i dag? Og hvordan ser man på dette når det gjelder en flyttbar havfarm, som Havfarm 2 er?

– Vi har generelt veldig lite kunnskap for å vurdere effekten av oppdrett på koraller. En slik vurdering blir åpenbart enda vanskeligere når et anlegg ikke ha en fast posisjon, og derfor også «påvirkningstid» ikke er kjent.

Fiskeridirektoratet opplyser til IntraFish at de ikke kan uttale seg om denne kronkrete saken, men at «Hvorvidt lokalitet kan klareres til tross for funn av svamper og koraller vil bero på en konkret helhetsvurdering hvor forekomstenes størrelse og hvilke arter som er funnet vil være av betydning».

Les også

- [Plasseringen av «Havfarmen 2» fortsatt i det blå – ordfører er skeptisk](#)
- [Kamerateknologi skal gi en effektiv og objektiv vurdering av tilstanden på sjøbunnen under oppdrettsanlegg](#)

[Nordlaks](#) [Havforskningsinstituttet](#) [Havfarmen 2](#)

POPULÆRE SAKER NÅ

[Arbeidsliv](#)

Tok sats og flyttet til Frøya: – Vi nyter muligheten til å slå rot i torv og tang her ute

[Arbeidsliv](#)

